

prima instanță: D. Crigan
instanța de apel: A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila

dosarul nr. 3ra-243/18

Î N C H E I E R E

14 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Oleg Sternioală

Judecătorii

Iurie Bejenaru, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către
Întreprinderea cu capital străin „Trigor AVD” societate cu răspundere limitată,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii cu capital
străin „Trigor AVD” societate cu răspundere limitată împotriva Biroului Vamal
Centru cu privire la obligarea întocmirii deciziei de regularizare și restituirea
sumei,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2017, prin care
a fost respins apelul declarat de către Întreprinderea cu capital străin „Trigor AVD”
societate cu răspundere limitată și a fost menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău
(sediul central) din 12 septembrie 2017,

c o n s t a t ă :

La data de 26 mai 2017 ÎCS „Trigor AVD” SRL a depus cerere de chemare
în judecată împotriva Biroului Vamal Centru cu privire la obligarea întocmirii
deciziei de regularizare și restituirea sumei.

În motivarea acțiunii s-a indicat că, conform declarației vamale nr.
3030117107, la data de 25 noiembrie 2016 a importat din România produse
„Ferrero” în sumă totală de 77 052,37 Euro, achitând toate taxele vamale la
traversarea frontierei de stat a Republicii Moldova, inclusiv și taxa de 15 % din
valoarea produselor importate din motiv că certificatul de transport EUR 1 nu a
fost emis în momentul exportului datorită unei erori.

Menționează că la data de 09 decembrie 2016 a depus la Biroul Vamal o
cerere prealabilă, prin care a solicitat restituirea taxei vamale enunțate și anexarea
certificatului de transport EUR 1, iar prin răspunsul pârâtului din 07 februarie 2017
i s-a comunicat că, pentru restituirea sumei urmează să prezente spre inspectare
mărfurile importate la data de 25 noiembrie 2016.

Invocă că la data de 01 martie 2017 a solicitat inspectarea mărfurilor
importate la data de 25 noiembrie 2016, iar ca urmare a efectuării inspectării

mărfii, a recepționat răspunsul pârâtului prin care i-a fost refuzat în restituirea taxelor vamale, inclusiv și taxa de 15% din valoarea produselor importate din motiv că, marfa prezentată spre inspecție nu poate fi identificată atât cantitativ, cât și după careva semne individuale ca fiind marfa conform declarației nr. DV 3030I17107 din 25 noiembrie 2016.

Relevă că la data de 05 aprilie 2017 a expediat în adresa Biroului Vamal Centru și Serviciului Vamal o cerere prealabilă, solicitând revizuirea hotărârii prin care i-a fost refuzat în restituirea taxelor vamale, precum și prezentarea copiei decizie de încasare a taxelor suplimentare și a actului de inspecție a mărfurilor din 17 martie 2017.

Afirmă că Serviciul Vamal prin răspunsul din 03 mai 2017 a respins pretențiile ca nefondate, iar de la Biroul Vamal Centru nu a primit nici un răspuns.

Susține că nu este de acord cu decizia Biroului Vamal Centru din motiv că, importul a fost efectuat la data de 25 noiembrie 2016, iar certificatul de transport EUR 1 a fost prezentat la data de 09 decembrie 2016, astfel, au fost întrunite toate condițiile de restituire a taxelor vamale achitate în plus în cuantum de 15% conform Nomenclurii combinate a mărfurilor, aprobat prin Legea nr. 172 din 25 iulie 2014.

Notează că conform anexei nr. 4 la Protocolul nr. 2 al Acordului de asociere cu UE și statele CEEA, certificatul de transport EUR 1, în cazul când nu a fost emis în momentul exportului datorită unei erori, poate fi emis și după exportul produselor, iar autoritățile vamale pot elibera retroactiv un asemenea certificat numai după verificarea concordanței dintre informațiile furnizate.

Consideră că în cazul în care a fost eliberat ulterior certificatul de transport EUR 1 R0038740, a fost verificată toată informația legată de importul respectiv, iar Biroul Vamal Centru nu mai putea avea obiecții referitor la originea mărfurilor sau identificarea lor.

Susține că la data de 17 martie 2017 colaboratorului vamal i-a fost prezentată o parte din marfa importată la 25 noiembrie 2016, deoarece legea nu prevedea prezentarea integrală a cantității de marfă importată, ci doar pentru a fi identificată și legată de un import anume, condiție care a fost îndeplinită. Mai mult ca atât, nu a putut depozita mărfurile până la verificarea lor din motiv că, nu s-a solicitat acest fapt, iar dacă ar fi fost solicitat, o parte din marfă ar fi expirat sau ar fi ajuns aproape de expirarea termenului de valabilitate și nu ar fi fost posibil de a o realiza, fapt ce le putea cauza prejudicii materiale exagerate.

Solicită obligarea Biroului Vamal Centru de a întocmi o decizie de regularizare privind restituirea taxei vamale aferente importului din data de 25 noiembrie 2016 și încasarea din contul Biroului Vamal Centru a sumei de 296 689,22 lei, ceea ce reprezintă taxele vamale achitate suplimentar pentru devamarea mărfii importate și a taxei pe valoare adăugată aferentă acestei sume, în mărime de 49 448,2 lei.

Prin hotărârea Judecătoria Chișinău (sediul central) din 12 septembrie 2017 a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prima instanță respingând acțiunea și-a argumentat concluzia constatând drept legale acțiunile Biroului Vamal Centru și întemeiat refuzul privind restituirea taxelor vamale, inclusiv și taxa de 15 % din produsele importate de ÎCS „Trigor AVD”, făcând trimitere la prevederile art. 33 alin. (3) din Codul vamal, art. 5 alin. (2), 6 alin. (1), 7 alin. (2), 8 alin. (3), 10 și art. 17 alin. (1) ale Legii nr. 1380 din 20 noiembrie 1997 cu privire la tariful vamal, precum și pct. 9, 19, 29 și 33 din Regulamentul cu privire la modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 974 din 15 august 2016 și pct. 29¹ și 29² din Regulamentul de aplicare a destinațiilor vamale prevăzute de Codul vamal, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 1140 din 02 noiembrie 2005.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2017 a fost respins apelul declarat de către ÎCS „Trigor AVD” SRL și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 11 ianuarie 2018 ÎCS „Trigor AVD” SRL a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că, nu este de acord cu hotărârile judecătorești, deoarece instanțele de judecată au încălcat și aplicat eronat normele de drept material, au apreciat arbitrar probele, ceea ce a dus la soluționarea greșită a pricinii.

Menționează că instanțele de judecată greșit au concluzionat că pretențiile în acțiune sunt înaintate față de modalitatea determinării în vamă a valorii mărfurilor și aplicării ulterioare a taxelor vamale, deoarece obiectul acțiunii îl constituie restituirea taxelor vamale achitate în plus la momentul importului din motivul prezentării ulterioare a certificatului de origine preferențială a mărfurilor.

Invocă că instanțele de judecată erau obligate să ia în considerație faptul că importul a fost efectuat la data de 25 noiembrie 2016, iar certificatul de transport EUR 1 emis tot atunci, a fost prezentat la data de 09 decembrie 2016 din motivul corectării datei înscrise greșit, ceea ce este permis conform pct. 44 din Regulamentul cu privire la completarea, autentificarea, eliberarea și controlul ulterior al certificatelor de origine preferențială a mărfurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 761 din 17 septembrie 2014.

Astfel, consideră că au fost întrunite toate condițiile necesare pentru restituirea taxelor vamale achitate în plus în cuantum de 15 % conform Nomenclurii combinate al mărfurilor, aprobat prin Legea nr. 172 din 25 iulie 2014, precum și condițiile prevăzute în art. 33 alin. (3) din Codul vamal, în vigoare la acel moment, care prevedea restituirea sumelor încasate în plus prin prezentarea de dovezi, la caz, unica condiție - prezentarea certificatului de origine.

Menționează că prevederile art. 33 alin. (3) din Codul vamal conform cărora este obligatoriu de a prezenta mărfurile, nu pot fi aplicate la caz, deoarece acestea au fost operate prin Legea nr. 281 din 16 decembrie 2016, care a intrat în vigoare la data de 01 ianuarie 2017.

Afirmă că la data de 09 decembrie 2016 au depus cererea de restituire a taxelor cu anexarea certificatului de origine, astfel, la momentul intrării în vigoare a noilor modificări efectele situației juridice erau în curs de realizare și urma a fi aplicată legea veche, dar Biroul Vamal Centru intenționat a tergiversat examinarea cererii luni de zile, ca în final inspectând mărfurile să refuze ilegal restituirea taxelor.

Sușține că situația privind importul cu achitarea de taxe fără prezentarea certificatului de origine și restituirea taxelor la cerere cu anexarea certificatului prin simpla emitere a unei decizii de regularizare a fost creată de către organul vamal.

Astfel, consideră că nu poate fi imputată companiei tergiversarea examinării cererii din 09 decembrie 2016 privind restituirea sumelor achitate în plus, care conform Acordului de liber schimb cu UE și reglementările interne urmează a fi restituite, cu atât mai mult că, mărfurile importate la 25 noiembrie 2016 au fost prezentate pentru inspectare, iar refuzul de a le recunoaște ca fiind anume cele din importul respectiv a fost o decizie subiectivă și neîntemeiată.

Consideră neîntemeiată cerința Biroul Vamal Centru privind prezentarea mărfurilor pentru inspectare, deoarece a fost prezentat certificatul de origine a mărfii eliberat de către producător și confirmat de către Organul Vamal din România.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost depus în termen, or, din materialele cauzei nu poate fi stabilită cu certitudine momentul comunicării deciziei contestate pentru a determina respectarea termenului de declarare a recursului.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către ÎCS „Trigor AVD” SRL, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către ÎCS „Trigor AVD” SRL, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul lui ÎCS „Trigor AVD” SRL, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Întreprinderea cu capital străin „Trigor AVD” societate cu răspundere limitată, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic